

Obsah

ÚVOD	9
KAPITOLA 1: POLITIKA A POLITOLOGIE	13
1.1 Co je politika?	14
1.2 Co je politologie?	16
1.3 Některé základní politologické pojmy	17
1.3.1 Moc	17
1.3.2 Autorita	18
1.3.3 Legalita a legitimita	19
KAPITOLA 2: POLITICKÉ IDEOLOGIE	23
2.1 Co jsou to politické ideologie?	24
2.2 Klasické politické ideologie – tzv. ideologický trojúhelník	25
2.2.1 Liberalismus	25
2.2.2 Konzervatismus	26
2.2.3 Socialismus	27
2.2.4 Ideologický trojúhelník	28
2.3 Jiné směry	29
2.3.1 Nacionalismus	29
2.3.2 Environmentalismus	29
2.3.3 Feminismus	29
KAPITOLA 3: DEMOKRACIE A NE-DEMOKRACIE	33
3.1 Formy vlády	34
3.2 Demokracie	35
3.2.1 Přímá demokracie	36
3.2.2 Nepřímá demokracie	36
3.3 Ne-demokratické (autokratické) formy vlády	37
3.3.1 Totalitarismus	37
3.3.2 Autoritářské režimy	37
3.3.3 Hybridní režimy	38
KAPITOLA 4: POLITICKÉ STRANY A JINÍ POLITIČTÍ AKTÉŘI	43
4.1 Političtí aktéři	44
4.2 Politické strany	44
4.2.1 Vývojově-organizační typologie politických stran	44
4.2.2 Ideově-programová typologie politických stran	45
4.2.3 Členění politických stran podle velikosti	46
4.2.4 Cleveages – konfliktní linie ve společnosti jako důvod vzniku stran	47

4.2.5	Funkce politických stran	47
4.3	Stranické systémy	48
4.4	Zájmové skupiny	49
KAPITOLA 5:	VOLBY A VOLEBNÍ SYSTÉMY	53
5.1	Volby v demokracii	54
5.2	Volební systémy	54
5.2.1	Většinové volební systémy	55
5.2.2	Proporční volební systém	56
5.2.3	Smíšené volební systémy	57
5.3	Volební systémy a stranické systémy	57
5.4	Volební systém a politický systém	58
KAPITOLA 6:	STÁT, POLITICKÉ INSTITUCE A POLITICKÉ REŽIMY	63
6.1	Stát	64
6.1.1	Státní území	64
6.1.2	Státní národ (lid)	65
6.1.3	Státní moc	65
6.2	Typologie struktur státu	66
6.2.1	Unitární stát	66
6.2.2	Federace	66
6.2.3	Konfederace	66
6.2.4	Seskupení států	66
6.3	Státní orgány – politické instituce	67
6.3.1	Dělbá moci	67
6.3.2	Parlament	67
6.3.3	Hlava státu a vláda	67
6.3.4	Soudnictví	67
6.4	Politické režimy	68
6.4.1	Parlamentní režim	68
6.4.2	Prezidentský režim	68
6.4.3	Poloprezidentský režim	69
KAPITOLA 7:	PRÁVNÍ RÁMEC POLITICKÉHO SYSTÉMU V ČR	73
7.1	Právní řád	74
7.1.1	Právní kultury	74
7.1.2	Právo a mimoprávní normativní systémy	75
7.1.3	Prameny práva	76
7.2	Ústavní pořádek České republiky	77
7.2.1	Ústava České republiky jako základní zákon	77
7.2.2	Zákonodárná moc	78
7.2.3	Moc výkonná	81
7.2.4	Soudní moc	84
7.3	Politické strany v ČR	86

KAPITOLA 8: OCHRANA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD V ČR	91
8.1 Listina základních práv a svobod	92
8.2 Jednotlivé okruhy základních práv	93
8.2.1 Svoboda	93
8.2.2 Právo na život	93
8.2.3 Státní moc	93
8.2.4 Ochrana osobnosti	94
8.2.5 Rovnost	94
8.2.6 Zákaz diskriminace	94
8.2.7 Další základní práva	95
8.2.8 Hospodářská, sociální a kulturní práva	97
8.2.9 Politická práva	99
8.2.10 Právo na soudní ochranu	100
KAPITOLA 9: ZÁKLADY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA	105
9.1 Pojem a specifika mezinárodního práva	106
9.2 Prameny mezinárodního práva	106
9.2.1 Mezinárodní smlouvy	107
9.2.2 Mezinárodní obyčej	109
9.3 Vztah mezi mezinárodním a vnitrostátním právem	109
9.4 Subjekty mezinárodního práva	110
KAPITOLA 10: MEZINÁRODNÍ VZTAHY A MEZINÁRODNÍ INSTITUCE	115
10.1 Mezinárodní vztahy jako vědní obor	116
10.2 Mezinárodní instituce	117
10.2.1 Organizace spojených národů (OSN)	117
10.2.2 Rada Evropy	119
10.2.3 Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)	121
10.2.4 Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO/OTAN)	122
10.2.5 Organizace islámské spolupráce	123
KAPITOLA 11: EVROPSKÁ UNIE	129
11.1 Evropská unie	130
11.2 Prameny práva Evropské unie	130
11.2.1 Primární právo EU	130
11.2.2 Sekundární právo EU	130
11.3 Evropská integrace	131
11.4 Základní instituce Evropské unie	132
11.4.1 Evropský parlament	132
11.4.2 Evropská rada a Rada EU	133
11.4.3 Evropská komise	134
11.5 Další orgány a instituce EU	135
11.5.1 Evropský soudní dvůr	135
11.5.2 Evropská centrální banka	135
11.5.3 Účetní dvůr	136
11.5.4 Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů	136
11.5.5 Parlamenty členských států	136

11.6 Politologické zvláštnosti institucionálního uspořádání Evropské unie	136
11.6.1 Rozdělení pravomocí mezi Evropskou unií a členskými státy	136
11.6.2 Koncepce oboustranné flexibility	137
11.6.3 Občanská iniciativa	138
11.6.4 Komitologie	138
SLOVNÍK POJMŮ	141
LITERATURA	143